

РЕГИОНАЛНА САРАДЊА У СУЗБИЈАЊУ ПРЕКОГРАНИЧНОГ КРИМИНАЛА
САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ ТЕРОРИЗМА И МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ
Бијељина, Република Српска, 22-24. мај 2018. године

**КРИМИНАЛИСТИЧО -
ПОЛИЦИЈСКА АКАДЕМИЈА**

**ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСНИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ**

**ФАКУЛТЕТ
БЕЗБЕДНОСНИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ**

**ФОНДАЦИЈА
ХАНС ЗАЈДЕЛ**

ЗБОРНИК САЖЕТАКА

**РЕГИОНАЛНА САРАДЊА У СУЗБИЈАЊУ
ПРЕКОГРАНИЧНОГ КРИМИНАЛА**

**САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ ТЕРОРИЗМА
И МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ**

РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Бијељина, Република Српска, 22-24. мај 2018. године

**THE ACADEMY OF
CRIMINALISTIC AND POLICE
STUDIES**

**ФАКУЛТЕТ БЕЗБЈЕДНОСНИХ НАУКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ**

**FACULTY OF SECURITY
SCIENCES
UNIVERSITY OF BANJA LUKA**

**HANNS SEIDEL
FOUNDATION**

THE BOOK OF ABSTRACTS

**REGIONAL CO-OPERATION IN COMBATTING
CROSS BORDER CRIME**

**ONTEMPORARY CHALLENGES
OF TERRORISM AND MIGRATION CRISIS**

REGIONAL CONFERENCE

Bijeljina, the Republic of Srpska, 22-24 May 2018

РЕГИОНАЛНА САРАДЊА У СУЗБИЈАЊУ ПРЕКОГРАНИЧНОГ КРИМИНАЛА
САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ ТЕРОРИЗМА И МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ
Бијељина, Република Српска, 22-24. мај 2018. године

Издавач
КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКА АКАДЕМИЈА
Цара Душана 196, Београд

За издавача
Проф. др ГОРАН БОШКОВИЋ
в. д. декана Криминалистичко-полицијске академије

Уредник
Проф. др БИЉАНА СИМЕУНОВИЋ-ПАТИЋ
в. д. продекана за научноистраживачки рад

Лектура и коректура
ЈАСМИНА МИЛЕТИЋ
ВОЈИСЛАВ ЈОВАНОВИЋ

Програмски одбор
Проф. др Горан Бошковић, в. д. декана Криминалистичко-полицијске академије
Доц. др Предраг Ђеранић, декан Факултета безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци
Lutz Kober, директор Канцеларије Фондације Ханс Зајдел за Србију и за Црну Гору

Проф. др Ђорђе Ђорђевић, КПА
Проф. др Драган Млађан, КПА
Проф. др Радован Радовановић, КПА
Проф. др Дане Субошић, КПА
Проф. др Зоран Ђурђевић, КПА
Проф. др Драган Ранђеловић, КПА
Доц. др Јелена Радовић-Стојановић, КПА
Доц. др Дарко Паспаљ, ФБН Бања Лука
Доц. др Миле Шикман, МУП Републике Српске

Организациони одбор
Проф. др Биљана Симеуновић-Патић, КПА
Проф. др Саша Милојевић, КПА
Проф. др Саша Мијалковић, КПА
Проф. др Александар Бошковић, КПА
Др Јадранка Оташевић, ФАСПЕР
Др Марија Мићовић, КПА
Доц. др Велибор Лалић, ФБН Бања Лука
Др Гојко Шетка, ФБН Бања Лука
Доц. др Жана Врућинић, ФБН Бања Лука
Мр Драгана Васиљевић, ФБН Бања Лука

Секретаријат
Др Марта Томић, Научноистраживачки центар, КПА
Драгица Станковић, Научноистраживачки центар, КПА
Милош Ивовић, Информатички центар, КПА
Мр Предраг Поповић, ФБН Бања Лука
Милица Сикимић, ФБН Бања Лука

Тираж
20 примерака

Штампа
Криминалистичко-полицијска академија, Београд

©2018 Криминалистичко-полицијска академија, Београд

ISBN 978-86-7020-396-9

REGIONAL CO-OPERATION IN COMBATTING CROSS BORDER CRIME
CONTEMPORARY CHALLENGES OF TERRORISM AND MIGRATION CRISIS
Bijeljina, the Republic of Srpska, 22-24 May 2018

Publisher

THE ACADEMY OF CRIMINALISTIC AND POLICE STUDIES
196 Cara Dušana Street, Belgrade

For the Publisher

Prof. GORAN BOŠKOVIĆ, PhD
acting dean of the Academy of Criminalistic and Police Studies

Editor

Prof. BILJANA SIMEUNOVIĆ-PATIĆ, PhD
acting vice dean for science and research work

Proofreading

JASMINA MILETIĆ
VOJISLAV JOVANOVIĆ

Programme Committee

Prof. Goran Bošković, PhD acting dean of the Academy of Criminalistic and Police Studies
Assistant prof. Predrag Čeranić, PhD, dean of the Faculty of Security Science in Banja Luka
Lutz Kober, head of the Office of the Hanns Seidel Foundation for Serbia and Montenegro
Prof. Đorđe Đorđević, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Dragan Mlađan, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Radovan Radovanović, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Dane Subošić, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Zoran Đurđević, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Dragan Ranđelović, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Assistant prof. Jelena Radović-Stojanović, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Assistant prof. Darko Paspalj, PhD the Faculty of Security Science in Banja Luka
Assistant prof. Mile Šikman, PhD the Ministry of the Interior of the Republic of Srpska

Organising Committee

Prof. Biljana Simeunović-Patić, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Saša Milojević, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Saša Mijalković, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Prof. Aleksandar Bošković, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Jadranka Otašević, PhD Faculty for Special Education and Rehabilitation
Marija Mićović, PhD the Academy of Criminalistic and Police Studies
Assistant prof. Velibor Lalić, PhD the Faculty of Security Science in Banja Luka
Gojko Šetka, PhD the Faculty of Security Science in Banja Luka
Assistant prof. Žana Vručinić, PhD the Faculty of Security Science in Banja Luka
Dragana Vasiljević, MA the Faculty of Security Science in Banja Luka

Secretariat

Marta Tomić, PhD Science and Research Centre, the Academy of Criminalistic and Police Studies
Dragica Stanković, Science and Research Centre, the Academy of Criminalistic and Police Studies
Miloš Ivović, IT Centre, the Academy of Criminalistic and Police Studies
Predrag Popović, MA the Faculty of Security Science in Banja Luka
Milica Sikimić, MA, the Faculty of Security Science in Banja Luka

Impression

20 copies

Printed by

The Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade

©2018 The Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade

ISBN 978-86-7020-396-9

Садржај

Саша Мијалковић ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА СУПРОТСТАВЉАЊЕ ТЕРОРИЗМУ	10
Предраг Ђеранић, Милица Сикимић РАДИКАЛИЗАЦИЈА И НАСИЛНИ ЕКСТРЕМИЗАМ КОЈИ ВОДЕ КА ТЕРОРИЗМУ	12
Душко Вејновић, Драган Радишић МИГРАНТСКА КРИЗА И ЊЕНЕ РЕФЛЕКСИЈЕ ПО БЕЗБЈЕДНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	14
Сретен М. Југовић ЗАКОНСКЕ НОВИНЕ У КОНТРОЛИ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ И ИРЕГУЛАРНИХ МИГРАЦИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	16
Жељко Никач, Ванда Божић, Бранко Лештанин КРИВИЧНОПРАВНА САРАДЊА ДРЖАВА РЕГИОНА У БОРБИ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА У КОНТЕКСТУ АКТУЕЛНЕ МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ.....	18
Митар Ковач, Бранкица Поткоњак-Лукић МИГРАНТСКА КРИЗА У ЕВРОПИ КАО БЕЗБЕДНОСНА ПРЕТЊА РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	20
Александра Љуштина ЕКОЛОШКИ ТЕРОРИЗАМ.....	22
Горан Ј. Мандић, Зоран Јефтић ПРОАКТИВНО И РЕАКТИВНО ДЕЛОВАЊЕ СИСТЕМА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРАВНИХ ЛИЦА У ФУНКЦИЈИ БОРБЕ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА, РАДИКАЛИЗМА И НАСИЛНОГ ЕКСТРЕМИЗМА.....	24
Ивана П. Бодрожих РАТОВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВУ У КРИВИЧНОМ ЗАКОНИКУ СРБИЈЕ.....	26
Невенко Врањеш РЕГУЛАТОРНИ ОКВИР И УПРАВНИ КАПАЦИТЕТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА МИГРАНТСКУ КРИЗУ	28
Жана Врућинић УТИЦАЈ ТЕРОРИСТИЧКИХ НАПАДА НА ПСИХОЛОШКО БЛАГОСТАЊЕ ДЈЕЦЕ.....	30
Николина Ђрбић Павловић ЈЕДАН ФЕНОМЕН САВРЕМЕНОГ ТЕРОРИЗМА – УКЉУЧЕНОСТ ЖЕНА У ТЕРОРИСТИЧКЕ АКЦИЈЕ	32

Table of Contents

Saša Mijalković INSTITUTIONAL CAPACITIES OF THE REPUBLIC OF SERBIA IN THE FIGHT AGAINST TERRORISM.....	11
Predrag Čeranić, Milica Sikimić RADICALIZATION AND VIOLENT EXTREMISM LEADING TO TERRORISM.....	13
Duško Vejnović, Dragan Radišić THE MIGRANT CRISIS AND ITS REFLECTIONS ON THE SECURITY OF THE REPUBLIC OF SRPSKA AND BOSNIA AND HERZEGOVINA	15
Sreten M. Jugović RECENT LEGISLATIVE DEVELOPMENTS IN THE CONTROL OF STATE BORDER AND IRREGULAR MIGRATION IN THE REPUBLIC OF SERBIA	17
Željko Nikač, Vanda Božić, Branko Leštanin CRIMINAL LAW COOPERATION BETWEEN COUNTRIES OF THE REGION IN FIGHT AGAINST TERRORISM IN THE CONTEXT OF THE ACTUAL MIGRANT CRISIS.....	19
Mitar Kovač, Brankica Potkonjak-Lukić MIGRANT CRISIS IN EUROPE AS A SECURITY THREAT TO THE REPUBLIC OF SERBIA.....	21
Aleksandra Ljuština ECOLOGICAL TERRORISM	23
Goran J. Mandić, Zoran Jeftić PROACTIVE AND REACTIVE FUNCTIONING OF LEGAL ENTITY SECURITY SYSTEM AS PART OF THE STRUGGLE AGAINST TERRORISM, RADICALISM AND VIOLENT EXTREMISM.....	25
Ivana P. Bodrožić PARTICIPATION IN WAR OR ARMED CONFLICT IN FOREIGN COUNTRY IN CRIMINAL CODE OF SERBIA.....	27
Nevenko Vranješ REGULATORY FRAMEWORK AND ADMINISTRATIVE CAPACITIES OF BOSNIA AND HERZEGOVINA FOR MIGRANT CRISIS	29
Žana Vrućinić THE INFLUENCE OF TERRORIST ATTACKS ON THE PSYCHOLOGICAL WELLBEING OF CHILDREN.....	31
Nikolina Grbić Pavlović A PHENOMENON OF CONTEMPORARY TERRORISM – PARTICIPATION OF WOMEN IN TERRORIST ACTIONES.....	33

Садржај

Светлана Ристовић РАД ПОЛИЦИЈЕ СА ПОСЕБНО РАЊИВИМ МИГРАНТСКИМ ГРУПАМА	34
Велибор Лалић, Миле Шикман ТЕОРИЈСКИ И ПРАКТИЧНИ АСПЕКТИ КОНЦЕПТА РАДИКАЛИЗАЦИЈЕ КОЈА ВОДИ ТЕРОРИЗМУ	36
Милан Липовац, Слађана Ђурић ПРОУЧАВАЊЕ ТЕРОРИЗМА: ПРЕДНОСТИ И НЕДОСТАЦИ ПРИМЕНЕ ОТВОРЕНИХ БАЗА ПОДАТАКА	38
Горан Амићић, Милан Саламадија ПОСЉЕДИЦЕ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА И ТЕРОРИЗМА ПО БЕЗБЈЕДНОСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	40
Младен Булатовић ТЕРОРИЗАМ У ЦРНОЈ ГОРИ.....	42
Горан Гуска, Младен Вуковић ТЕРОРИЗАМ КАО ПРЕДМЕТ ИЗУЧАВАЊА У НАСТАВИ ПОЛИЦИЈСКЕ АКАДЕМИЈЕ МУПРС.....	44
Предраг Поповић, Гојко Шетка САДЕЈСТВО РАЗЛИЧИТИХ ЛИНИЈА РАДА У ПОЛИЦИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У ПОГЛЕДУ СПРЕЧАВАЊА ТЕРОРИЗМА	46
Александар Миладиновић, Бојан Вујановић МЈЕСТО И УЛОГА МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У РЕАГОВАЊУ НА МИГРАНТСКУ КРИЗУ	48
Јелена Вукоичић ИСЛАМИСТИЧКИ ТЕРОРИЗАМ НА БАЛКАНУ – КОРЕНИ, ТРЕНУТНО СТАЊЕ И БУДУЋЕ ПЕРСПЕКТИВЕ	50
Иван Димитријевић БОРБА ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА И НАСИЛНОГ ЕКСТРЕМИЗМА НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ: ПЕРСПЕКТИВА СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА	52
Петар Ђукић СУПРОТСТАВЉАЊЕ ТЕРОРИЗМУ НА НИВОУ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА	54
Саша Мићин ПРИЈЕДЛОГ МЕТОДЕ ПРОЦЈЕНЕ МАСЕ ЕКСПЛОЗИВА ПРИЛИКОМ ФОРЕНЗИЧКЕ АНАЛИЗЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ.....	56

Table of Contents

Svetlana Ristović POLICE WORK WITH PARTICULARLY VULNERABLE MIGRANT GROUPS	35
Velibor Lalić, Mile Šikman THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE CONCEPT OF RADICALIZATION LEADING TO TERRORISM	37
Milan Lipovac, Slađana Đurić STUDY OF TERRORISM: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF THE USE OF OPEN DATABASE	39
Goran Amidžić, Milan Salamadija CONSEQUENCES OF ORGANIZED CRIME AND TERRORISM TO SECURITY IN BOSNIA AND HERZEGOVINA	41
Mladen Bulatović STATE OF TERRORISM IN MONTENEGRO	43
Goran Guska, Mladen Vukovic TERRORISM AS A SUBJECT OF STUDY IN THE TEACHING PROCESS AT THE POLICE ACADEMY OF THE MINISTRY OF INTERIOR OF THE REPUBLIC OF SRPSKA	45
Predrag Popović, Gojko Šetka COOPERATION OF DIFFERENT LINES OF WORK IN THE POLICE OF THE REPUBLIC OF SRPSKA IN TERRORISM PREVENTION.....	47
Aleksandar Miladinovic, Bojan Vujanovic PLACE AND THE ROLE OF THE MINISTRY OF THE INTERIOR OF THE REPUBLIC OF SRPSKA IN A RESPONSE TO THE MIGRANT CRISIS.....	49
Jelena Vukoičić ISLAMIST TERRORISM IN THE BALKANS – THE ROOTS, PRESENT STATE AND FUTURE PERSPECTIVES	51
Ivan Dimitrijević COUNTERTERRORISM AND COUNTERING VIOLENT EXTREMISM IN THE WESTERN BALKANS: THE U.S. PERSPECTIVE	53
Petar Djukic COMBATING TERRORISM ON LOCAL COMMUNITY LEVEL.....	55
Saša Mićin PROPOSAL FOR METHODS OF ESTIMATES OF MASS OF EXPLOSIVES IN A FORENSIC ANALYSIS EXPLOSION.....	57

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА СУПРОТСТАВЉАЊЕ ТЕРОРИЗМУ

проф. др Саша Мијалковић¹

Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Апстракт: Држава Србија и њени грађани у прошлости су много пута били изложени тероризму и сличним облицима политичког насиља. Тероризма тренутно нема, али је евидентна радикализација појединаца и појединих друштвених група које гаје националистичке, верско-шовинистичке, сепаратистичко-иредентистичке и анархистичке идеологије, које би у будућности могле да узрокују тероризам. Поучена искуствима из прошлости и вешто процењујући будућност, Република Србија је изградила развијен национални систем за супротстављање тероризму. Одликују га изразита интероперабилност и прилагођавање актуелним и будућим безбедносним потребама превенције тероризма, али и потребама ефикасног одговора на све сложеније деловање терориста. С тим у вези, у раду је учињен осврт на национални систем Републике Србије за супротстављање тероризму: указано је на кривичноправно одређење терористичких кривичних дела, на стратегијско-политичку основу супротстављања тероризму и на субјекте безбедности (специјализоване државне органе) за превенцију и сузбијање тероризма, као и за заштиту жртава и учесника у кривичном поступку.

Кључне речи: Република Србија, тероризам, национална безбедност, национални систем безбедности, државни органи за сузбијање тероризма.

¹ sasa.mijalkovic@kpa.edu.rs

INSTITUTIONAL CAPACITIES OF THE REPUBLIC OF SERBIA IN THE FIGHT AGAINST TERRORISM

Saša Mijalković, PhD²

Full Professor at *the Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade*

Abstract: The Republic of Serbia and its citizens have been exposed to terrorism and similar forms of political violence many times. There are no terrorism acts at the moment or terrorism threat assessments for the future, but radicalization of individuals and certain social groups that foster nationalism, religious chauvinism, separatism, irredentism and anarchism is evident, which might lead to terrorism in the future. Learning from the past experiences and skillfully assessing the future, the Republic of Serbia has developed a national system for countering terrorism. It is distinguished by its pronounced interoperability and adaptability to the current and future security needs in the area of terrorism prevention, as well as to the needs of an effective response to increasingly complex terrorist activities. In this regard, in this paper was made a review of the national system of the Republic of Serbia for countering terrorism: it was pointed out what is the definition of terrorist offenses in the Criminal Code of the Republic of Serbia, what is the strategic and political basis for counterterrorism and who are the security subjects (specialized state authorities) specialized for the prevention and suppression of terrorism, as well as for the protection of victims and other participants in criminal proceedings.

Keywords: the Republic of Serbia, terrorism, national security, national security system, state authorities for the fight against terrorism.

² sasa.mijalkovic@kpa.edu.rs

РАДИКАЛИЗАЦИЈА И НАСИЛНИ ЕКСТРЕМИЗАМ КОЈИ ВОДЕ КА ТЕРОРИЗМУ

доц. др Предраг Ђеранић¹

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

Милица Сикимић, ма²

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

Апстракт: Друштвене противрјечности, супротности и различитости интереса и вриједности појединаца и група, те схватања одређених друштвених група да своје циљеве треба да остваре без обзира на средства, основно су извориште појава угрожавања безбједности (оних друштвеног поријекла). Бројни су примјери гдје је управо друштвена неусклађеност проузроковала дубоке кризе и распада држава. Свијет обиљежавају нови таласи насилног екстремизма, радикализма и тероризма у чијој се позадини крију религијски, етнички и политички разлози, а идеологије ових група се противе демократским и либералним вриједностима толеранције и мултикултуралности. Недовољно образовање становништва, отуђеност, изолованост појединаца и друштвених група, сиромаштво и фрустрирајуће аномалије у економској и политичкој сфери неки су од покретача радикалног понашања и насилног екстремизма. По питању радикализма, било да се ради о позитивним или негативним конотацијама овог појма, неспорно је да су то промјене које мијењају друштво у односу на дотадашња правила и обичаје, а могу се покренути или подстакнути друштвено-политичким или социоемотивним околностима које директно или индиректно утичу на појединца. Радикализација која води ка тероризму јесте динамичан процес током којег особа буде доведена у стање да прихвати терористичко насиље као могуће и оправдано дјеловање појединаца и група, дакле бескомпромисно остваривање својих циљева.

Сваки тероризам је уједно и екстремизам, али није сваки екстремизам уједно и тероризам. Екстремизам срећемо у култури, спорту, религији, док је његова деструктивност најизраженија у пољу политике и често има за резултат велике посљедице по друштво. Уз задржавање идејних поставки класичног фашизма, савремена екстремна десница се прилагођава духу времена, а уколико желимо здраво друштво, морамо у потпуности бити свјесни велике улоге медија и прилагодити мјере супротстављања оним дјеловањима која дају легитимитет тероризму, као и пружати помоћ врбованим појединцима и ризичним групама.

Кључне ријечи: радикални ставови, насилни екстремизам, тероризам, противрјечности, медији, превенција.

¹ predrag.ceranic@fbn.unibl.org

² milica.sikimic@fbn.unibl.org

RADICALIZATION AND VIOLENT EXTREMISM LEADING TO TERRORISM

Predrag Ćeranić, PhD³

Assistant Professor of the *Faculty of Security Sciences, University of Banja Luka*

Milica Sikimić, MA⁴

Faculty of Security Sciences, University of Banja Luka

Abstract: Social ambiguities, contradictions and differences of the interests and values of individuals and groups, and the perception of certain social groups that their goals should be achieved regardless of the means, are the main sources of the security threats (those of social origin). There are numerous examples where social disparity caused deep social crisis and the collapse of states. The world is facing the new wave of violent extremism, radicalism and terrorism with religious, ethnic and political background, and the ideologies of those groups oppose the democratic and liberal values of tolerance and multiculturalism. Insufficient education of the population, alienation, isolation of individuals and social groups, poverty, frustrating anomalies in the economic and political sphere are some of the drivers of radicalization and violent extremism. Regarding the issue of radicalism, whether this term is used in a positive or negative way, it is unquestionable that it changes current rules and customs of society. Moreover, it can be triggered or encouraged by socio-political or socio-emotional circumstances that directly or indirectly affect the individual. Radicalization that leads to terrorism is a dynamic process, in which a person faces the situation to accept terrorism as possible and justified activities of individuals or groups, i.e. achieve the goals without compromise. Every type of terrorism is also extremism but not every extremism is terrorism. Extremism is encountered in culture, sport, religion, while its destructiveness is most pronounced in the field of politics and often produces huge impact on society. In keeping with the conceptual ideas of classical fascism, the contemporary extreme right wing is adapting to the spirit of the time. Thus, if we want a healthy society, we must be fully aware of the great influence of the media and to concentrate our responses to the activities that give legitimacy to terrorism as well as to provide help to recruited individuals and vulnerable groups.

Keywords: radical attitudes, violent extremism, terrorism, contradiction, media, prevention.

³ predrag.ceranic@fbs.unibl.org

⁴ milica.sikimic@fbs.unibl.org

МИГРАНТСКА КРИЗА И ЊЕНЕ РЕФЛЕКСИЈЕ ПО БЕЗБЈЕДНОСТ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

проф. др Душко Вејновић¹

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бања Луци

доц. др Драган Радишић²

Факултет за безбједност и заштиту Независног Универзитета у Бања Луци

Апстракт: Босна и Херцеговина је постала нова избјегличка рута, а држава углавном нема одговор на питање шта урадити са све већим приливом лица из Сирије, Ирака, Афганистана итд. Мигрантска криза све више постаје дугорочни безбједносни изазов, ризик и пријетња, а миграције, које истакнути интелектуалци зову пресељењем народа, представљају сложен демографски феномен (мијења се демографска слика Европе) са вишеструким друштвено-економским, политичким и културним узроцима и посљедицама. Мигрантска, избјегличка криза постала је и велики изазов за институције Босне и Херцеговине, домаће безбједносне службе и полицијске организације и агенције, те различите невладине организације, као и грађане у цјелини. Тај изазов је тим већи имајући у виду сложеност дејтонске Босне и Херцеговине као државне заједнице два ентитета, дистрикта Брчко и три конститутивна народа код којих је низак степен дијалога, толеранције и етничког повјерења, и веома низак степен одговорности и повјерења у политичку елиту.

Кључне ријечи: мигранти, мигрантска криза, миграције, безбједност, безбједносни изазови, ризици и пријетње, безбједносна култура етничко (не)повјерење.

¹ dusko.vejnovic@fbn.unibl.org

² draganradisic@ymail.com

THE MIGRANT CRISIS AND ITS REFLECTIONS ON THE SECURITY OF THE REPUBLIC OF SRPSKA AND BOSNIA AND HERZEGOVINA

Duško Vejnović, PhD³

Full Professor at the *Faculty of Security Sciences, University of Banja Luka*

Dragan Radišić, PhD⁴

Assistant Professor at the *Faculty of Security and Protection, Independent University of Banja Luka*

Abstract: Bosnia and Herzegovina has become a new refugee route, and the state generally has no answer to the question of what to do with the increasing inflow of persons from Syria, Iraq, Afghanistan, etc. The migrant crisis is increasingly becoming a long-term security challenge, a risk and a threat, and the migration, which the prominent intellectuals call the relocation of people, constitutes a complex demographic phenomenon (the demographic picture of Europe is changing) with multiple socio-economic, political and cultural causes and consequences. The migrant, refugee crisis has become a major challenge for the institutions of Bosnia and Herzegovina, domestic security services and police organizations and agencies, and various non-governmental organizations, as well as for citizens as a whole. This challenge is greater in view of the complexity of the Dayton Bosnia and Herzegovina as the state union of two entities, the Brcko District and three constituent peoples with a low degree of dialogue, tolerance, ethnic trust, and a very low level of responsibility and trust in the political elites.

Keywords: migrants, migrant crisis, migrations, security, security challenges, risks and threats, security culture of ethnic (dis)trust.

3 dusko.vejnovic@fbn.unibl.org

4 draganradisic@ymail.com

ЗАКОНСКЕ НОВИНЕ У КОНТРОЛИ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ И ИРЕГУЛАРНИХ МИГРАЦИЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

проф. др Сретен М. Југовић¹

Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Апстракт: Новим сетом комплементарних законских решења из Закона о граничној контроли², Закона о странцима³ и Закона о азилу и привременој заштити⁴ од 2018. године створене су нормативне основе за делотворнију контролу државне границе, странаца и, с тим у вези, ирегуларних миграција у Републици Србији. Нова законска решења уследила су због промењених околности узрокованих избегличком кризом у региону (и државама чланицама ЕУ), с једне, и потребе за усаглашавањем са европским стандардима одређених директивама ЕУ (и поглављем 24 у преговорима са ЕУ), са друге стране. У контроли државне границе најбитнија је промена *концепције контроле границе* која се уводи уместо њене заштите, затим иновирање система *интегрисаног управљања границом*, а битна новина је гранична контрола *у стању повећаног ризика*. Такође, предвиђа се унапређење *информатичког* система, као и гранична *провера „по дубини“*, *ван подручја граничних прелаза*. Законом о странцима и Законом о азилу предвиђене су нове комплементарне мере које би требало да доведу до спречавања злоупотреба права на азил и до ефикасније безбедности људи и имовине, безбедности државе, животне средине, спречавања и сузбијања прекршаја и прекограничног криминала, и тиме ирегуларних миграција.

Кључне речи: гранична контрола, граничне провере, интегрисано управљање границом, странци, азил, избеглице.

¹ sreten.jugovic@kpa.edu.rs

² „Сл. гласник Републике Србије“, бр. 24/2018.

³ Исто.

⁴ Исто.

RECENT LEGISLATIVE DEVELOPMENTS IN THE CONTROL OF STATE BORDER AND IRREGULAR MIGRATION IN THE REPUBLIC OF SERBIA

Sreten M. Jugović, PhD⁵

Full Professor at *the Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade*

Abstract: The new set of complementary legislative solutions from the State Border Control Act⁶, the Foreigners Act⁷ and the Asylum Act⁸, all from 2018, created normative bases for a more effective control of the state border, foreigners and, therefore, irregular migrations within the Republic of Serbia. The new solutions emerged as a result of changed circumstances caused by refugee crisis in the region (and in EU Member States), on the one hand, and from the need to comply with European standards set out in EU Directives (and with Chapter 24 of EU accession negotiations), on the other hand. In the control of state border, major changes involve the shift to the *concept of border control* introduced instead of that of its protection, then, the innovation of the *integrated border management* system, and the important new provision is for border control *in increased risk situations*. Also, provisions are made for the improvement of the *information* system, as well as for ‘*in-depth*’ border checks, *outside the zones of border crossing points*. The Foreigners Act and the Asylum Act set out new complementary measures that should lead to the prevention of the abuse of the right of asylum, better security for the people and goods, state security, environmental security, and to the prevention and suppression of offences and cross-border crimes, and thus irregular migrations.

Keywords: border control, border checks, integrated border management, foreigners, asylum, refugees.

⁵ sreten.jugovic@kpa.edu.rs

⁶ Official Gazette of the Republic of Serbia, No 24/2018 (*Службени гласник Републике Србије*, бр. 24/2018)

⁷ *Ibid.*

⁸ *Ibid.*

КРИВИЧНОПРАВНА САРАДЊА ДРЖАВА РЕГИОНА У БОРБИ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА У КОНТЕКСТУ АКТУЕЛНЕ МИГРАНТСКЕ КРИЗЕ

проф др. Жељко Никач¹

Криминалистичко-полицијска академија, Београд

др. сц. Ванда Божић, научни сарадник²

Правни факултет, Загреб

Бранко Лештанин, дипл. официр полиције³

МУПРС, ПУ Краљево

Апстракт: Почетком трећег миленијума у свету је забележен пораст броја терористичких аката, што је кулминирало познатом трагедијом од 11. септембра 2001. године у САД. Спирала насиља је потом кренула узлазном линијом након серије бомбашких и других напада у великим градовима широм Европе, посебно с почетком велике мигрантске кризе 2015. године. Рат у Сирији и оружани сукоби у Авганистану и Ираку били су генератор избегличког таласа, а са њим је дошло и до нових терористичких напада. У одговору на терористичке акте и отклањање њихових последица није била довољна само реакција држава на националном плану, већ је била неопходна и међународна кривичноправна сарадња држава и организација на регионалном и глобалном нивоу. Западни Балкан је регион који се налази на траси мигрантских рута из ратних подручја ка развијеним земљама ЕУ, па је међусобна сарадња држава императив опстанка и развоја модерног друштва. У раду се указује на механизме кривичноправне сарадње државе Региона у сузбијању тероризма и дају одређени предлози *de lege ferenda* за сузбијање тероризма и миграција.

Кључне речи: тероризам, ратни сукоби, миграције, кривичноправна сарадња, Регион, ЕУ.

¹ zeljko.nikac@kpa.edu.rs

² vanda.bozic@pravo.hr

³ b.lestanin@gmail.com

CRIMINAL LAW COOPERATION BETWEEN COUNTRIES
OF THE REGION IN FIGHT AGAINST TERRORISM
IN THE CONTEXT OF THE ACTUAL MIGRANT CRISIS

Željko Nikač, PhD⁴

Full Professor at *the Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade*

Vanda Božić, PhD⁵

Scientific Associate at *the Department of Criminal Law, Faculty of Law, Zagreb*

Branko Leštanin⁶

Ministry of Interior of the Republic of Serbia

Abstract: At the beginning of the third millennium, there was an increase in the number of terrorist acts in the world, which culminated in the famous tragedy of 9/11 in the USA. The violence spiral followed the uphill line after a series of bombings and other attacks in major cities throughout Europe, especially with the onset of a major migrant crisis in 2015. The war in Syria, armed conflicts in Afghanistan and Iraq were a generator of a refugee wave, with new terrorist attacks. In response to terrorist acts and the elimination of their consequences, not only was the reaction of the states on the national plane, but also the international criminal-law cooperation between states and organizations at the regional and global level. The Western Balkans is a region on the route of migrant routes from the war zones to the developed countries of the EU, so the mutual cooperation of the states is an imperative of the survival and development of a modern society. The paper points to the mechanisms of criminal law cooperation of the state of the region in the fight against terrorism and provide some suggestions of *de lege ferenda* for the suppression of terrorism and migration.

Keywords: terrorism, warfare, migration, criminal law cooperation, Region, EU.

4 zeljko.nikac@kpa.edu.rs

5 vanda.bozic@pravo.hr

6 b.lestanin@gmail.com

МИГРАНТСКА КРИЗА У ЕВРОПИ КАО БЕЗБЕДНОСНА ПРЕТЊА РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

проф. др Митар Ковач¹

Факултет за пројектни и иновациони менаџмент, Београд

др Бранкица Поткоњак-Лукић²

Министарство одбране Републике Србије

Апстракт: Мигрантска криза у Европи већином је последица ратова (војних интервенција и грађанских ратова) планираних од стране водећих земаља Запада. Ти ратови, реализовани у форми кроз војне интервенције или грађанске ратове, у сваком случају су догађаји који су из темеља, као бумеранг, потресли највише Европу, али и све земље које се налазе на мигрантским рутама. Осим што представљају безбедносну претњу за живот становника, ратови у великој мери чине неподношљивим друштвене услове, чак и у погледу задовољавања основних потреба. Мигрантска криза је континуирана и тих је размера да се често означава синтагмом „сеоба народа“. Последице такве мигрантске кризе су огромне у социолошком, безбедносном и политичком смислу. Оне су већ данас у многим аспектима очигледне и значајно се рефлектују на међународне односе, међудржавне односе, ЕУ, НАТО, посебно на водеће чланице ЕУ и НАТО, као што су САД, Велика Британија, Немачка и Француска. Европска унија губи унутрашњу кохезију по питању мигрантске кризе и начина њеног решавања. НАТО и ЕУ су показале потпуну неспособност да заштите виталне интересе националних држава Европе. Последице по земље ЕУ, али и остале транзитне земље, а посебно по Републику Србију као земљу са великом флукуацијом миграната, различите су. Простор тзв. Западног Балкана због неискреног односа ЕУ постаје „резерват за мигранте“. Мигрантска криза у наредним годинама може постати веома опасна безбедносна претња и значајно утицати на њену стабилност, као и на стање етничких и верских односа.

Кључне речи: мигрантска криза, безбедносна претња, Европска унија, Србија.

¹ *mitar.kovac21@gmail.com*

² *brankica.lukic-potkonjak@mod.gov.rs*

MIGRANT CRISIS IN EUROPE AS A SECURITY THREAT TO THE REPUBLIC OF SERBIA

Mitar Kovač, PhD³

Assistant Professor at *the Faculty of Project and Innovation Management, Belgrade*

Brankica Potkonjak-Lukić, PhD⁴

Ministry of Defense of the Republic of Serbia

Abstract: Migrant crisis in Europe is mainly a consequence of wars (military interventions and civil wars) planned by the leading countries of the West. These wars, realized in forms of military interventions or civil wars, are in their every aspect events that, like a boomerang, shook mostly the very foundations of the Europe, but also all the countries located on migrants routes. In addition to the fact that these wars represent a security threat to lives of the inhabitants of these countries, they also make social conditions for satisfying their everyday needs unbearable. Migrant crisis is continuous and because of its scope it is usually qualified by the term “migration of people”. Consequences of such a migrant crisis are enormous in sociological, security and political terms. Even today they are obvious in many aspects, having significant reflection on international relations, interstate relations, EU, NATO, especially on the leading EU and NATO member states, such as USA, UK, Germany and France. The European Union has been losing its internal cohesion in finding the adequate way for resolving the migrant crisis. Both NATO and EU have showed total inability to protect vital interests of European nation states. Consequences for the EU countries, but also for the rest of the transit countries, especially for the Republic of Serbia as a country with a large fluctuation of migrants, have been different. Because of the insincere attitude of the EU, the region of the so called Western Balkans is becoming a “reservation for migrants”. In the coming years migrant crisis could become a significant security threat to the Republic of Serbia and affect its stability, as well as the state of internal ethnic and religious relations.

Key words: migrant crises, political causes, European Union, Serbia.

³ *mitar.kovac21@gmail.com*

⁴ *brankica.lukic-potkonjak@mod.gov.rs*

ЕКОЛОШКИ ТЕРОРИЗАМ

проф. др Александра Љуштина¹

Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Апстракт: Облици испољавања тероризма одређени су друштвено-историјским контекстом. У савременим друштвеним условима појављују се нови облици испољавања тероризма, а један од савремених облика тероризма је еколошки тероризам. Међутим, на међународном научном плану не постоји консензус по питању дефинисања еколошког тероризма. Да би се дефинисао еколошки тероризам, неопходно га је пре свега јасно раздвојити од радикалног активизма за заштиту животне средине (еко-тероризма).

Животна средина, односно природни ресурси, могу бити циљ или средство еколошког тероризма. Када се усеви, стока или вода користе као преносиоци деструктивног агенса на становништво, онда се говори о природним ресурсима као средству еколошког тероризма. Уколико су природни ресурси циљ еколошког тероризма, они ће бити мета уништења у терористичком акту.

Еколошки тероризам може имати озбиљније последице него конвенционални тероризам. Оштећења и деструкције животне средине настала током еколошког терористичког напада могу трајати веома дуго и бити широко распрострањени. Еколошким тероризмом угрожавају се основни елементи биосфере. Управо због тога у раду се анализира еколошки тероризам као глобална безбедносна претња, с циљем његовог спречавања путем глобалне међународне сарадње.

Кључне речи: еколошки тероризам, животна средина, природни ресурси.

¹ aleksandra.ljustina@kpa.edu.rs

ECOLOGICAL TERRORISM

Aleksandra Ljuština, PhD²

Assistant Professor at *the Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade*

Abstract: The forms in which terrorism manifests are determined within the socio-historical context. In modern societal environments, new forms of terrorism emerge, and one of the modern forms of terrorism is an ecological terrorism. However, there is no consensus on the definition of ecological terrorism in the international scientific community. In order to define ecological terrorism, it is necessary to clearly delineate it from radical activism for environmental protection (eco-terrorism).

Environment or natural resources can be widespread an object or a means of ecological terrorism. When crops, livestock or water are used as a transporter of a destructive agent to the population, then natural resources are discussed as a means of ecological terrorism. If natural resources are the target of ecological terrorism, they will be a target of destruction by means of a terrorist act.

Ecological terrorism can have “even greater” consequences than conventional terrorism. Damage and destruction of the environment caused by an ecological terrorist attack can last for an extensive period of time and can go widespread across the territory. Ecological terrorism threatens the basic elements of the biosphere. Precisely for this reason, the paper analyses environmental terrorism as a global security threat with the aim of preventing it through international cooperation at the global level.

Keywords: ecological terrorism, environment, natural resources.

² aleksandra.ljustina@kpa.edu.rs

ПРОАКТИВНО И РЕАКТИВНО ДЕЛОВАЊЕ СИСТЕМА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПРАВНИХ ЛИЦА У ФУНКЦИЈИ БОРБЕ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА, РАДИКАЛИЗМА И НАСИЛНОГ ЕКСТРЕМИЗМА

проф. др Горан Ј. Мандић¹

Факултет безбедности Универзитета у Београду

проф. др Зоран Јефтић²

Факултет безбедности Универзитета у Београду

Апстракт: Свакодневне промене у безбедносном окружењу, настанак нових изазова и ризика унутар и изван државних граница, ствара потребу укључивања свих расположивих људских и материјалних ресурса у борби против тероризма, радикализма и насилног екстремизма. Правна лица која се неминовно налазе на удару тероризма могу се условно поделити на две групације:

- правна лица која су од значаја за функционисање државе – обавезно обезбеђена правна лица – критична инфраструктура;
- правна лица која нису директно од значаја за функционисање државе, али чије би уништење изазвало страх и панику већих размера, што је битна претпоставка успеха терористичких акција (биоскопи, позоришта, спортски терени и хале, аутобуске и железничке станице, велике продавнице – сва она места где се окупља велики број људи).

Јасно је да се код обе ове групације правног лица неизоставно мора спровести планска, организована и свакодневна активност супротстављања тероризму, с тим што су процедуре функционисања успостављених система различите у једном и у другом случају.

Посебно је сложена ситуација код друге групе објеката, где углавном нема контроле приступа, простор је јавни и полујавни, флукуација лица релативно већа, а број запослених мали у односу на број лица која бораве у простору. Из наведених разлога систем обезбеђења ових правних лица је специфичан, поготово ако говоримо о проактивном деловању.

Проактивно се односи на скуп мера и поступака у циљу елиминације и/или смањења услова који погодују наступању штетног догађаја, док је реактивно усмерено на елиминацију и/или смањење последица штетног догађаја, пошто он већ наступи.

Реактивне мере су сложене и односе се првенствено на поступке које је неопходно урадити у случају: уочавања сумњивих предмета и лица у оквиру правног лица, вршења и извршеног терористичког напада.

Кључне речи: проактивно и реактивно, систем обезбеђења, тероризам.

1 goran.mandic@fb.bg.ac.rs

2 jeficz@ymail.com

PROACTIVE AND REACTIVE FUNCTIONING OF LEGAL ENTITY SECURITY SYSTEM AS PART OF THE STRUGGLE AGAINST TERRORISM, RADICALISM AND VIOLENT EXTREMISM

Goran J. Mandic, PhD³

Assistant Professor at *the Faculty of Security Studies, University of Belgrade*

Zoran Jeftic, PhD⁴

Assistant Professor at *the Faculty of Security Studies, University of Belgrade*

Abstract: Daily changes in the security environment and the appearance of new challenges and risks inside and outside the state borders, creates the need to activate all available human and material resources in the struggle against terrorism, radicalism and violent extremism. Legal entities that are inevitably targeted by terrorists can be divided into two groups:

- legal entities that are relevant for the functioning of the state - mandatory protected as stipulated by the law - critical infrastructure;
- legal entities that are not directly relevant to the functioning of the state, but their destruction would cause fear and panic of larger proportions, which is an essential precondition for the success of terrorist actions (cinemas, theaters, sports grounds and halls, bus and train terminals, large shops, places where a large number of people gather).

It is clear that for each of these groups of legal entities the planned and organized activity of opposing terrorism must necessarily be performed on daily basis, bearing in mind that the protocols for the established security system functioning are different.

The circumstances relating to the second group of facilities are particularly complex. There is generally no access control, the facility is either a public or a semi-public one, the fluctuation of people is higher, and the number of the employed is small relative to the total number of persons on the premises. For these reasons, the security system of such legal entity is specific, particularly in the case of proactive functioning.

Proactive refers to a set of measures and procedures the aim of which is reducing and/or eliminating the circumstances that facilitate the occurrence of an adverse event, while reactive is directed to eliminating and/or reducing the effects of a harmful event, when it has already occurred.

Reactive measures are complex and relate primarily to the activities that must be done in case of: detecting suspicious objects and persons on the premises of a legal entity, and a terrorist attack in progress or having been committed.

Keywords: proactive and reactive, security system, terrorism.

³ goran.mandic@fb.bg.ac.rs

⁴ jefticz@ymail.com

РАТОВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВУ У КРИВИЧНОМ ЗАКониКУ СРБИЈЕ

доц. др Ивана П. Бодрожић¹

Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Апстракт: Уочавање појаве придруживања одређеног броја грађана Републике Србије паравојним формацијама у иностранству и високог степена њене друштвене опасности, представљало је законодавни мотив за инкриминисање два нова кривична дела, учествовање у рату или оружаном сукобу у иностраној држави из члана 386а и организовање учествовања у рату или оружаном сукобу у другој држави из члана 386б Кривичног законика Србије.

Аутор у раду настоји да да одговор на неколико проблемских питања: који су разлози за увођење нових инкриминаторних израза у постојећи текст Кривичног законика, који су начини и модалитети кривичноправне заштите од ратовања у иностранству, односно какав је одабрани легислативно-технички модел поменутих инкриминација и, на крају, какве су могућности и донети кривичноправне реакције на ове видове недозвољених понашања, посебно са аспекта остваривања генералне превенције у овој области.

Кључне речи: Кривични законик Србије, учешће у рату или оружаном сукобу у иностраној држави, организовање учешћа у рату у иностраној држави, кривичноправни експанзионизам.

¹ ivana.bodrozic@kpa.edu.rs

PARTICIPATION IN WAR OR ARMED CONFLICT IN FOREIGN COUNTRY IN CRIMINAL CODE OF SERBIA

Ivana P. Bodrožić, PhD²

Assistant Professor at *the Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade*

Abstract: Recognizing the occurrence of the accession of a certain number of citizens of the Republic of Serbia to paramilitary formations abroad and a high degree of its social danger was a legal motive for criminalizing two new criminal offenses, participating in a war or armed conflict in a foreign state from Art. 386a and the organization of participation in a war or armed conflict in another State referred to in Art. 386b of the Criminal Code of Serbia.

The author tries to answer several problematic questions - what are the reasons for introducing new incriminating expressions into the existing text of the Criminal Code, which are the modalities of criminal protection against war abroad, and what is the chosen legislative - technical model of the mentioned incriminations and the to the end, what are the possibilities and scope of the criminal reactions to these types of illicit behavior, especially from the aspect of achieving general prevention in this area.

Keywords: Criminal Code of Serbia, Participation in war or armed conflict in foreign country, Organizing Participation in war or armed conflict in foreign country, criminal law expansionism.

² *ivana.bodrozic@kpa.edu.rs*

РЕГУЛАТОРНИ ОКВИР И УПРАВНИ КАПАЦИТЕТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА МИГРАНТСКУ КРИЗУ

доц. др Невенко Врањеш¹

Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци

Апстракт: Мигрантска криза на тзв. Балканској рути не заобилази ни Босну и Херцеговину. Штавише, број миграната, према подацима надлежних служби, био је седам пута већи у 2017. него у 2016. години. Процјене су да је у Босну и Херцеговину током 2017. године ушло 754 мигранта, док је само у првих 45 дана 2018. године тај број 458. Такође, значајно је и повећање броја поднесених захтјева за азил, који се креће од 79 поднесених захтјева у 2016. години, до 376 у 2017. години, док је у првих 45 дана 2018. године тај број 63. У односу на неке друге земље наведени подаци су мањег обима. Међутим, они су за Босну и Херцеговину нарочито изазовни имајући у виду њену тренутну економску и политичку ситуацију и све друге специфичности њеног политичког и правног уређења, као и расподјеле надлежности.

Предмет овог рада су регулаторни оквир и управни капацитети Босне и Херцеговине за мигрантску кризу. Рад ће анализирати регулаторни оквир (стратегички, законски и подзаконски) у смислу надлежности над политиком миграције и азила као и постојеће управне капацитете (организационе и кадровске) којима Босна и Херцеговина располаже како у уобичајеном режиму миграција тако и у случајевима њиховог интензивирања. Посебан осврт у раду биће на идентификацији кључних изазова пред којима се Босна и Херцеговина може наћи у случају интензивирања мигрантске кризе.

Кључне ријечи: миграције, азил, ИОМ, Закон о азилу, Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима БиХ, Имиграциони центар.

¹ nevenko.vranjes@fpn.unibl.org

REGULATORY FRAMEWORK AND ADMINISTRATIVE CAPACITIES OF BOSNIA AND HERZEGOVINA FOR MIGRANT CRISIS

Nevenko Vranješ, PhD²

Assistan Professor at the Faculty of Political Sciences, University of Banja Luka

Abstract: The migrant crisis on the so-called Balkan route is not bypassing Bosnia and Herzegovina. Moreover, the number of migrants, according to the data of the competent services, is seven times higher in 2017 compared to 2016. It is estimated that 754 migrants entered Bosnia and Herzegovina in 2017, while in the first 45 days of 2018 this number reaches 458. Also, the number of asylum submissions increased, ranging from 79 in 2016, up to 376 in 2017, while in the first 45 days of 2018, this number was 63. The data are smaller compared to some other countries. However, they are particularly challenging for Bosnia and Herzegovina, bearing in mind its current economic and political situation including all other specificities of its political and legal order, as well as the distribution of competencies.

This paper thematizes regulatory framework and administrative capacities of Bosnia and Herzegovina for the migrant crisis. Regulatory framework (strategic, legal and executive) in terms of competence over the migration and asylum policy will be analyzed, as well as the existing administrative capacities (organizational and human resources) that Bosnia and Herzegovina has both in the usual migration regime and in cases of their intensification. The paper will especially focus on identifying key challenges that Bosnia and Herzegovina could face in case of an intensification of the migrant crisis.

Keywords: migrations, asylum, IOM, Asylum law, Border police BiH, Service for foreigners BiH, Immigration center.

² nevenko.vranjes@fpn.unibl.org

УТИЦАЈ ТЕРОРИСТИЧКИХ НАПАДА НА ПСИХОЛОШКО БЛАГОСТАЊЕ ДЈЕЦЕ

доц. др Жана Врућинић¹

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

Апстракт: Терористички акти и пријетња терористичким догађајем, за разлику од других трауматичних догађаја, могу резултирати озбиљним психолошким посљедицама усљед перципираног недостатка контроле. Терористички догађаји могу довести до виших нивоа психопатологије него природне катастрофе (нпр. цунами и земљотреси), вјероватно због тога што се терористички напади дешавају изненада и систематски су усмјерени на цивиле. Аутори наводе да су дјеца дио популације који је под највећим ризиком за психолошку трауму, промјене у понашању и когнитивне дисфункције. Већина дјеце широм свијета показује сличну реакцију на изложеност трауматичном искуству. Резултати истраживања указују на то да несретни догађаји доживљени у млађем добу могу имати дугорочне психолошке посљедице. Аутор говори о улози резилијентности при опоравку од трауме. Овај рад даје преглед новије литературе релевантне за утицај тероризма на ментално здравље дјеце. Важно је испитати ефекте терористичких напада на дјецу како би се унаприједиле могућности лијечења ове групе. Потребно је још истраживања у овој области како бисмо били боље припремљени да пружимо одговарајући третман дјецци која би у будућности била изложена терористичким нападима.

Кључне ријечи: дјеца, ефекти тероризма, психолошко благостање, траума.

¹ zanaz@blic.net

THE INFLUENCE OF TERRORIST ATTACKS ON THE PSYCHOLOGICAL WELLBEING OF CHILDREN

Žana Vrućinić, PhD²

Assistant Professor at the Faculty of Security Sciences, University of Banja Luka

Abstract: Terrorist attacks, and the threat of a terrorism event, may result in more severe psychological consequences than other types of traumatic events due to a perceived lack of control. Terrorist events may give rise to higher levels of psychopathology than that which follow natural disasters (e.g. tsunami and earthquakes), probably because terrorist attacks happen suddenly and are systematically targeted at civilians. The author suggests that children were the segment of the population at greatest risk for psychological trauma, behavioral changes, and cognitive dysfunctions. Most children around the world show similar responses to the exposure to traumatic experience. Research suggests that disasters experienced at a younger age may have long-term psychological consequences. The author will discuss the role of resiliency in recovery from trauma. This paper summarizes recent literature relevant to the effects of terrorism on children's mental health. It is important to examine the effects of terrorist attacks on children in order to improve treatment options for this group. More research is needed in this area in the future in order to be better prepared to provide treatment to children exposed to terrorist attacks.

Keywords: children, effects of terrorism, psychological wellbeing, trauma.

² zanaz@blic.net

ЈЕДАН ФЕНОМЕН САВРЕМЕНОГ ТЕРОРИЗМА – УКЉУЧЕНОСТ ЖЕНА У ТЕРОРИСТИЧКЕ АКЦИЈЕ

доц. др Николина Грбић Павловић¹

Министарство унутрашњих послова Републике Српске

Апстракт: Савремено доба тероризма носи мноштво феномена. Један од њих, који је уједно и предмет интересовања ауторке овог рада, јесте укључивање жена у терористичке акције. Како се насилни екстремизам и терористичка радикализација још увијек често сматрају мушким проблемом, питање терористичке радикализације жена карактеришу предрасуде и заблуде. Наиме, жене се генерално не сматрају потенцијалним терористима. Међутим, савремена истраживања и новији догађаји указују на чињеницу да жене не треба сматрати мање опасним, нити склонијим миру, дијалогу, ненасиљу и сарадњи у односу на мушкарце. Заправо, управо тај имиџ „мирне жене“ злоупотребице су разне терористичке организације. У раду ће се говорити о терористичким акцијама најпознатијих жена терориста у свијету, најчешћим облицима испољавања терористичких акција жена терориста, као и о савременом изазову земаља Западног Балкана, између осталог и Босне и Херцеговине, који се односи на значајан број повратака страних терористичких бораца (*Foreign Terrorist Fighters – FTF*) из тзв. Исламске државе Ирака и Леванта (ИСИЛ), а међу којима је и значајан број жена и дјеце.

Кључне ријечи: тероризам, жене.

¹ nikolinagrbc@blic.net

A PHENOMENON OF CONTEMPORARY TERRORISM – PARTICIPATION OF WOMEN IN TERRORIST ACTIONES

Nikolina Grbić Pavlović, PhD²

Ministry of Interior of the Republic of Srpska

Abstract: The contemporary era of terrorism brings a lot of phenomena. One of them, which is also the subject of the interest of the author of this paper, is the participation of women in terrorist activities. As violent extremism and terrorist radicalization are still often considered as a male problem, therefore the issue of terrorist radicalization of women is subject to prejudices and misconceptions. Namely, women are generally not considered as potential terrorists. However, contemporary researches and recent events revealed that women should not be considered as less dangerous than men, nor more prone to peace, dialogue, nonviolence and cooperation. In fact the image of a “peaceful woman” has been abused by various terrorist organizations. The paper will explore the terrorist actions of the most famous terrorist women in the world, including the most common forms of terrorist acts perpetrated by them. In the paper will also be addressed the contemporary challenge of Western Balkan countries, including Bosnia and Herzegovina and the return of a significant number of foreign terrorist fighters from the so-called *Islamic States of Iraq and Levanta (ISIL)*, including a significant number of women and children among them.

Keywords: terrorism, women.

² nikolinagrbić@blic.net

РАД ПОЛИЦИЈЕ СА ПОСЕБНО РАЊИВИМ МИГРАНТСКИМ ГРУПАМА

др Светлана Ристовић, научни сарадник¹
Криминалистичко-полицијска академија, Београд

Апстракт: Ратови и војне интервенције у северној Африци и на Блиском истоку проузроковали су велики број миграната. Државе које су се нашле на путу миграната уводе рестриktivнију политику према њима, укључујући и оштрије надзоре граница, па и подизање зидова које би требало да смање односно потпуно онемогуће улазак миграната. Не одустајући од свог циља, мигранти покушавају да уђу у те земље на илегалан начин, као једини могући. Мигранти због своје тешке и рањиве ситуације често бивају увучени у различите криминалне активности, било као извршиоци или као жртве. Ситуација је још тежа када су у питању посебно рањиве групе унутар мигрантске популације, попут жена, деце, малолетника, болесних, инвалида, старих и др.

Иако су наша земља и њени државни органи од почетка мигрантске кризе показали и с временом одржали хуман приступ у решавању проблема ирегуларних миграната, још је много простора да се стање поправи, нарочито када су у питању посебне категорије рањивих група које су вишеструко дискриминисане и магинализоване.

У стварању атмосфере толеранције и разумевања полиција има значајну улогу, јер својим угледом и ауторитетом може бити покретач промена и побољшања статуса ових категорија ирегуларних миграната. Осим тога, полиција је један од кључних фактора у креирању мултисекторског и координисаног приступа мигрантској популацији и стварања система реаговања који ће бити довољно родно сензитиван и адекватан њиховом специфичном, осетљивом и рањивом положају.

За остваривање наведеног треба јачати капацитете полиције, те радити на додатној едукацији и сензитивизацији полицијских службеника како би знали да правовремено препознају и адекватно реагују на различиту безбедносну проблематику која је широко распрострањена међу мигрантима, а нарочито када су у питању посебно рањиве групе.

У раду ће се сагледати правни и институционални капацитети полиције који су неопходни да се адекватно одговори на захтеве ирегуларних миграната, а посебно жена и деце као њиховог најрањивијег дела, са становишта како безбедносне проблематике тако и хуманитарног приступа полиције у поступку њиховог интегрисања у друштво. Говориће се и о конкретним поступцима полиције у раду са мигрантском популацијом и посебно рањивим групама унутар ње, а даће се и конкретни предлози за деловање полиције у циљу побољшања њиховог положаја и успешног интегрисања.

Кључне речи: полиција, миграције, ирегуларни мигранти, посебно рањиве групе, кријумчарење и трговина људима.

¹ svetlana.ristovic@kpa.edu.rs

POLICE WORK WITH PARTICULARLY VULNERABLE MIGRANT GROUPS

Svetlana Ristović, PhD²

Scientific associate at *the Academy of Criminalistic and Police Studies, Belgrade*

Abstract: Wars and military interventions in North Africa and the Middle East have caused a large number of migrants. States that are on the road of migrants introduce more restrictive policies towards them, including sharper border controls, and even the raising of the walls that should reduce or completely prevent the entry of migrants into their countries. Without giving up of their aim, migrants try to enter those countries illegally as the only possible one. Migrants, because of their difficult and vulnerable situations, are often dragged into various criminal activities, either as perpetrators or victims. The situation is even more difficult when it comes to particularly vulnerable groups within the migrant population, such as women, children, minors, sick people, disabled people, the old and others.

Although our country and its state authorities from the beginning of the migrant crisis have shown and have maintained a human approach to solving the problems of irregular migrants, there is still plenty of space for the situation to be corrected especially when it comes to particular categories of vulnerable groups that are multiple discriminated and marginalized.

In creating an atmosphere of tolerance and understanding, the police have an important role because their reputation and authority can be the initiator of changes and improvements in the status of these categories of irregular migrants. In addition, the police are one of the key factors in creating a multisectoral and coordinated approach to the migrant population and creating a response system that will be sufficiently gender sensitive and adequate to their specific, sensitive and vulnerable situation.

To achieve this, the capacity of the police should be strengthened, and to work on additional education and sensitization of police officers in order to be able to timely recognize and adequately respond to different security issues which are widespread among migrants, especially when it comes to particularly vulnerable groups.

The paper will examine the legal and institutional capacities of the police that are necessary to adequately respond to the demands of irregular migrants, especially women and children, as their most vulnerable part, both from the point of view of security issues, and from the humanitarian approach of the police in the process of their integration into society. Concrete police activities in working with the migrant population and particularly vulnerable groups within it will be discussed, and concrete proposals for the police working will be given in order to improve their position and successful integration.

Keywords: police, migration, irregular migrants, particularly vulnerable groups, smuggling and human trafficking.

² svetlana.ristovic@kpa.edu.rs

ТЕОРИЈСКИ И ПРАКТИЧНИ АСПЕКТИ КОНЦЕПТА РАДИКАЛИЗАЦИЈЕ КОЈА ВОДИ ТЕРОРИЗМУ

доц. др Велибор Лалић¹

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

доц. др Миле Шикман²

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

Апстракт: Концепт радикализације врло је актуелан и представља покушај потпунијег разумијевања савременог тероризма. Наше знање о чиниоцима који доводе до радикализације и обликују свијест будућих терориста представљају значајно аналитичко средство практичној политици у циљу проактивног дјеловања и израде стратегија превенције тероризма. Практични значај концепта није упитан. Проблем настаје у покушају његовог концептуалног одређења. Концепт радикализације има тежиште на појединцу и, у одређеној мјери на идеологији и групи, док структурални чиниоци и настојања да се сагледају узроци феномена остају изван епистемолошких домета. То је суштинска слабост концепта поред других методолошких недоречености који се обрађују у овом раду. Циљ рада је да се сагледају водећи ставови у научној литератури и да се да критички осврт на епистемолошку и практичну вриједност концепта радикализације која води тероризму.

Кључне ријечи: радикализација, тероризам, идеологија, превенција.

1 velibor.lalic@fhn.unibl.org

2 mile.sikman79@gmail.com

THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE CONCEPT OF RADICALIZATION LEADING TO TERRORISM

Velibor Lalić, PhD³

Assistant Professor at *the Faculty of Security Sciences, University of Banja Luka*

Mile Šikman, PhD⁴

Assistant Professor at *the Faculty of Security Sciences, University of Banja Luka*

Abstract: The concept of radicalization is very current and presents an attempt to gain a deeper understanding of the contemporary terrorism. Our knowledge of the factors that lead to radicalization and shape the mind of the prospective terrorists is an important analytical tool for practical policy in terms of proactive work and development of strategies for terrorism prevention. The practical significance of the concept is not questionable. The problem arises in the attempt of its conceptual determination. The concept of radicalization is focused on the individual and, to a certain extent, on ideology and the group, while structural factors and efforts to address the causes of the phenomenon remain outside the epistemological range. This is the essential weakness of the concept in addition to other methodological uncertainties addressed in this paper. The paper seeks to examine the leading positions in scientific literature and critically review the epistemological and practical value of the concept of radicalization that leads to terrorism.

Keywords: radicalization, terrorism, ideology, prevention.

³ *lalicvelibor@gmail.com*

⁴ *milesikman79@gmail.com*

ПРОУЧАВАЊЕ ТЕРОРИЗМА: ПРЕДНОСТИ И НЕДОСТАЦИ ПРИМЕНЕ ОТВОРЕНИХ БАЗА ПОДАТАКА

доц. др Милан Липовац¹

Факултет безбедности Универзитета у Београду

проф. др Слађана Ђурић²

Факултет безбедности Универзитета у Београду

Апстракт: Последњих деценија се драстично увећава интересовање научне заједнице за проучавање тероризма. Управо због сложености овог феномена, али и због значајних ограничења у погледу могућности генерисања примарних података, истраживачи се веома често опредељују за квантитативни истраживачки приступ и коришћење постојећих отворених извора података о тероризму.

Имајући то у виду, овај рад ће обухватити критичку анализу најчешће коришћених база података о тероризму: *Global Terrorism Database*, *Global Terrorism Index* и *Database of Worldwide Terrorism Incidents*. Реч је о специјализованим онлајл базама података које истраживачима омогућују увид у глобалне трендове савременог тероризма. У раду ће се представити главни налази истраживачких студија у којима су коришћене те базе података, како би се сагледале основне предности и недостаци оваквог истраживачког дизајна. Такође, критички ће се анализирати степен усаглашености (теоријска адекватност и поузданост) академски најутицајнијих концептуалних одређења феномена тероризма са операционалним одређењима на основу којих су утврђени критеријуми за креирање ових база података.

Кључне речи: проучавање тероризма, отворене базе података о тероризму, концептуална и операционална одређења тероризма.

1 milanlipovac@gmail.com

2 djuricladja@gmail.com

STUDY OF TERRORISM: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF THE USE OF OPEN DATABASE

Milan Lipovac, PhD³

Assistant Professor at *the Faculty of Security Studies, University of Belgrade*

Sladana Đurić, PhD⁴

Full Professor at *the Faculty of Security Studies, University of Belgrade*

Abstract: In recent decades, the interest of the scientific community for the study of terrorism has been drastically increased. Because of the complexity of this phenomenon, and the significant limitations regarding the possibility of generating primary data, researchers often opt for a quantitative research approach and the use of existing open source data on terrorism.

With that in mind, this paper will include a critical analysis of the most frequently used databases on terrorism: *Global Terrorism Database*, *Global Terrorism Index*, and *Database of Worldwide Terrorism Incidents*. Those are specialized on-line databases that allow researchers to gain insight into the global trends of modern terrorism. The paper will present the main findings of research studies in which these databases are used, with the aim to make an overview of the basic advantages and disadvantages of this research design. We will also analyze the level of compliance (theoretical adequacy and reliability) of the academic most influential conceptual definition of the phenomenon of terrorism with operative definition on the basis of which the criteria for creating these databases have been established.

Keywords: study of terrorism, open database on terrorism, conceptual and operative definitions of terrorism.

³ milanlipovac@gmail.com

⁴ djurickladja@gmail.com

ПОСЉЕДИЦЕ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА И ТЕРОРИЗМА ПО БЕЗБЈЕДНОСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

др Горан Амиџић¹
Управа полиције

Милан Саламадија, МА²
Управа полиције

Апстракт: Организоване криминалне групе и терористичке организације својим дјеловањем проузрокују озбиљне посљедице по безбједност државе и њених грађана. Организовани криминал је посебно деструктиван по економско-финансијску безбједност државе и друштва. С друге стране, тероризам представља све озбиљнију пријетњу човјеку, животној средини, правној држави, демократији, владавини права, међународном миру и стабилности. Дакле, организовани криминал и тероризам представљају карактеристичне пријетње за економску и социјалну стабилност и безбједност једне државе. У Босни и Херцеговини организовани криминал и тероризам су истовремено безбједносни изазов, ризик и пријетња, јер их карактерише лакоћа прилагођавања друштвено-економским и политичким условима, а посебно условима земаља у транзицији каква је и Босна и Херцеговина. Такође, у послједње вријеме, потенцијална безбједносна пријетња по Босну и Херцеговину јесте и велики прилив миграната, за шта су заинтересоване и криминалне терористичке организације. С тим у вези, у овом раду биће ријечи о последицама организованог криминала и тероризма по безбједност Босне и Херцеговине, као и о њиховој повезаности и прилагођавању друштвеним приликама у земљи.

Кључне ријечи: организовани криминал, тероризам, безбједност, мигранти, безбједносне пријетње, посљедице.

¹ goran.amidzic@mup.vladars.net

² milan.salamadija@mup.vladars.net

CONSEQUENCES OF ORGANIZED CRIME AND TERRORISM TO SECURITY IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Goran Amidžić, PhD³

Uniformed Police Administration

Milan Salamadija, MA⁴

Uniformed Police Administration

Abstract: Actions of organized criminal groups and terrorist organizations have serious consequences to security of the state and its citizens. Organised crime is particularly destructive to the economic and financial security of the state and society. On the other hand, terrorism represents more and more a serious threat to people, environment, legal state, democracy, rule of law, international peace and stability. Hence, organized crime and terrorism pose characteristic threats to the economic and social stability and security of a state. In Bosnia and Herzegovina, organized crime and terrorism are at the same time a security challenge, risk and threat because they are characterized by the ease of adapting to socio-economic and political conditions, and especially to the conditions of countries in transition, such as Bosnia and Herzegovina. Additionally, the potential security threat for Bosnia and Herzegovina represents the huge influx of migrants for whom criminal and terrorist organisations are interested. In this regard, this paper will deal with the consequences of organized crime and terrorism to the security of Bosnia and Herzegovina, as well as on their connection and adaptation to the social situation in the country.

Keywords: organized crime, terrorism, security, migrants, security threats, consequences.

³ goran.amidzic@mup.vladars.net

⁴ milan.salamadija@mup.vladars.net

ТЕРОРИЗАМ У ЦРНОЈ ГОРИ

Младен Булатовић¹

Полицијска академија Даниловград

Апстракт: Вјерује се да је дошло до појаве нове врсте болести која хара свијетом, болести која се не може контролисати. Због тога борба против тероризма захтијева значајне промјене у стратегији и тактици. Нико са сигурношћу не може предвидети будући развој тероризма, јер његова експлозија последњих година удара у темеље савремене цивилизације, изазивајући велике потресе и сукобе у међународним односима.

У овом раду посебна пажња биће посвећена најзначајнијим чиниоцима који су допринијели порасту тероризма, са освртом на стање у Црној Гори, као и могућим најбољим начинима за супротстављање тероризму. У раду ће бити објашњен и анализиран друштвено-историјски развој тероризма и биће дата анализа жртава тероризма, као и психолошки профил терориста. Рад представља скроман научни и свеобухватни оквир из кога се може видјети проблем који тероризам представља у данашњем друштву.

Кључне ријечи: тероризам, жртве, профил, супротстављање, анализа, стратегија.

¹ mladen.bulatovic@policijskaakademija.me

STATE OF TERRORISM IN MONTENEGRO

Mladen Bulatović²

Police Academy, Danilovgrad

Abstract: It is believed that there is a new disease plundering the world, the one which cannot be controlled. This is why fight against terrorism requires significant changes in strategy and tactics. No one can oversee future paths of terrorism with absolute certainty, because its expansion in the last few years hits hardly the foundation of contemporary civilization, causing grand tremors and international accidents.

This paper focuses especially on the most significant factors causing the expansion of terrorism in Montenegro, as well as the best ways to fight it back. It explains and analyses socio-historical context of terrorism, its victims, as well as psychological profile of terrorists. The paper represents a modest scientific and comprehensive framework which clearly shows the problem terrorism presents in today's society.

Keywords: terrorism, victims, profile, fighting back, analysis, strategy.

² mladen.bulatovic@policijskaakademija.me

ТЕРОРИЗАМ КАО ПРЕДМЕТ ИЗУЧАВАЊА У НАСТАВИ ПОЛИЦИЈСКЕ АКАДЕМИЈЕ МУПРС

Горан Гуска, мср¹

*Министарство унутрашњих послова Републике Српске
Управа за полицијску обуку, Бања Лука*

Младен Вуковић, мср²

*Министарство унутрашњих послова Републике Српске
Управа за полицијску обуку, Бања Лука*

Апстракт: Тероризам у свим својим облицима, као растућа и динамична појава, представља једну од највећих опасности и пријетњи модерном друштву. Одговор у смислу његовог сузбијања представља императив за све државе у свијету, са свим њиховим расположивим ресурсима. Тако и Босна и Херцеговина није поштеђена изазова у вези с тероризмом, а њена сложена државна структура, настала као компромис за престанак ратних сукоба крајем прошлог вијека, додатно отежава ефикасну борбу против ове негативне појаве. Министарство унутрашњих послова Републике Српске, као најреспектабилнија полицијска агенција у БиХ, представља основни стуб одбране од тероризма у оквиру властите територијалне надлежности. Допринос јачању капацитета МУПРС даје и Управа за полицијску обуку која, између осталог, врши основну обуку кадета Полицијске академије. Један од циљева овог рада јесте управо анализа наставног плана и програма Полицијске академије са акцентом на приказу у којој мјери се изучавају феномен тероризма и облици супротстављања овом феномену. Такође, ради боље перцепције цјелисходности основне полицијске обуке у дијелу који се односи на тероризам, извршено је емпиријско истраживање путем анкете са узорком од 220 кадета Полицијске академије, гдје су резултати добијени кроз одговоре на анкетна питања довели до одређених закључака. Укупност свих резултата утицала је на формирање става, као и могућих рјешења за унапређење основне полицијске обуке у оном дијелу који се односи на тероризам и правце њеног даљњег развоја.

Кључне ријечи: тероризам, МУП Републике Српске, основна полицијска обука, Полицијска академија.

1 goranguska@gmail.com

2 mladen_vukovic1983@yahoo.com

TERRORISM AS A SUBJECT OF STUDY IN THE TEACHING PROCESS AT THE POLICE ACADEMY OF THE MINISTRY OF INTERIOR OF THE REPUBLIC OF SRPSKA

Goran Guska, MA³

Ministry of Interior, Directorate for Police Training

Mladen Vukovic, MA⁴

Ministry of Interior, Directorate for Police Training

Abstract: Terrorism in all its forms as a growing and dynamic phenomenon represents one of the greatest dangers and threats to modern society. The answer in terms of its suppression is an imperative for all countries in the world, with all their available resources. Bosnia and Herzegovina has not been spared the challenges of terrorism, and its complex state structure, created as a compromise for ending war conflicts at the end of the last century, further aggravates an effective fight against this negative phenomenon. The Ministry of the Interior of the Republic of Srpska, as the most respectable police agency in BiH, is the basic pillar of the defense against terrorism within its own territorial jurisdiction. The contribution to strengthening the capacities of the Ministry of the Interior of the Republic of Srpska is also provided by the Directorate for Police Training which, among other things, performs basic training of cadets of the Police Academy. One of the goals of this paper is the analysis of the curriculum of the Police Academy and the emphasis on the extent to which the phenomenon of terrorism is studied and forms of opposing to this phenomenon. Also, in order to better understand the integrity of basic police training in the part relating to terrorism, empirical research was conducted through a survey with a sample of 220 cadets of the Police Academy which the results of the answer to the questionnaire question led to certain conclusions. The totality of all results has influenced the formation of attitude, as well as possible solutions for improving the basic police training in the part relating to terrorism and the directions of its further development.

Keywords: terrorism, the Ministry of interior of the Republic of Srpska, basic police training, police academy.

³ goranguska@gmail.com

⁴ mladen_vukovic1983@yahoo.com

САДЕЈСТВО РАЗЛИЧИТИХ ЛИНИЈА РАДА У ПОЛИЦИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У ПОГЛЕДУ СПРЕЧАВАЊА ТЕРОРИЗМА

мр Предрог Поповић¹

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

др Гојко Шетка²

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

Апстракт: Сложени безбједносни изазови, ризици и пријетње нису заобишли ни подручје на коме ми живимо. У таквим околностима и наши простори су у протеклом периоду били изложени терористичким актима. Овај рад се базира на дијелу истраживања спроведеног под називом „Сарадња полиције са грађанима и другим полицијским и изванполицијским институцијама које су од значаја за контролу тероризма – осврт на искуства Републике Српске“. Циљ рада је да укаже на неопходност сарадње свих оперативних линија рада у полицији Републике Српске у погледу спречавања тероризма, као и сагледавање тренутног стања у погледу ове сарадње. Такође, у раду се указује на потребу остваривања што већег нивоа криминалистичке контроле терена која је од великог значаја за спречавање терористичких аката. У контексту рада је сагледана организација оперативних линија рада полиције Републике Српске, која у значајном обиму утиче на ефикасност полиције у спречавању тероризма. Такође, аутори у раду сагледавају допринос полиције Републике Српске у спречавању тероризма у протеклом периоду.

Кључне ријечи: сарадња, полиција, тероризам, спречавање, организација полиције, криминалистичка контрола.

1 predrag.popovic@fhn.unibl.org

2 gojko.setka@fhn.unibl.org

COOPERATION OF DIFFERENT LINES OF WORK IN THE POLICE OF THE REPUBLIC OF SRPSKA IN TERRORISM PREVENTION

Predrag Popović, MA³

Faculty of security sciences, University of Banja Luka

Gojko Šetka, Ph.D⁴

Faculty of security sciences, University of Banja Luka

Abstract: Complex security challenges, risks and threats did not bypass the area where we live. In such circumstances, our premises have been exposed to terrorist acts in the past period. This paper is based on a part of the research conducted “Cooperation of police with citizens and other police and state institutions that are important for the control of terrorism - a review of the experiences of the Republic of Srpska”. The aim of the paper is to point out the necessity of cooperation of all operational lines of work in the police of the Republic of Srpska in terms of prevention of terrorism, as well as the examination of the current situation regarding this cooperation. Also, the paper points to the need to achieve the highest possible level of crime control of the terrain, which is of great importance for the prevention of terrorist acts. In the context of the paper, the organization of operational lines of police work of the Republic of Srpska, which significantly influences the efficiency of the police in the prevention of terrorism, is considered. Also, the authors review the contribution police of Republic of Srpska in preventing terrorism in the past period.

Keywords: cooperation, police, terrorism, prevention, police organization, criminal control.

³ predrag.popovic@fbn.unibl.org

⁴ gojko.setka@fbn.unibl.org

МЈЕСТО И УЛОГА МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ У РЕАГОВАЊУ НА МИГРАНТСКУ КРИЗУ

Александар Миладиновић, МА¹

Полицијска академија Бања Лука

Бојан Вујановић, МА²

Полицијска академија Бања Лука

Апстракт: Министарство унутрашњих послова Републике Српске једна је од полицијских агенција у БиХ која свакако има одређену, и то значајну улогу у реаговању на актуелну мигрантску кризу, а поготово на спречавање и сузбијање илегалних миграција. Усљед наведеног, у раду ће се представити нормативни и институционални оквир, те акциони потенцијал за реаговање на мигрантску кризу. Битно је имати у виду полицијски систем у БиХ, те надлежности бројних полицијских и других агенција, усљед чега ће се посебно акцентирати полицијски послови прописани Законом о полицији и унутрашњим пословима Републике Српске, те надлежност коју има МУП на овом плану сходно уставноправној дефинисаности јавне безбједности у БиХ. Са институционалног аспекта је битно детерминисати факторе који могу значајно онемогућити или отежати имплементацију нормативног оквира, те акциони потенцијал, како би се адекватно и благовремено предуприједили. С обзиром на то да је МУПРС већ предузимао одређене активности које су у вези са актуелном мигрантском кризом, у оквиру рада ће се представити садржај и резултати једне оперативне активности Министарства како би се сагледао капацитет и потенцијал реаговања МУПРС на актуелну мигрантску кризу.

Кључне ријечи: мигрантске кризе, илегалне миграције, МУПРС, полицијски послови.

1 aaleksandarbl@yahoo.com

2 mr.vujanovic@gmail.com

PLACE AND THE ROLE OF THE MINISTRY OF THE INTERIOR OF THE REPUBLIC OF SRPSKA IN A RESPONSE TO THE MIGRANT CRISIS

Aleksandar Miladinovic, MA³

Police Academy, Banja Luka

Bojan Vujanovic, MA⁴

Police Academy, Banja Luka

Abstract: The Ministry of the Interior of the Republic of Srpska is one of the police agencies in BiH which certainly has a certain, important role in responding to the aquatic migrant crisis, and especially on the prevention and suppression of illegal migrations. Due to this, the paper will present the normative and institutional framework, as well as the action potential for responding to the migrant crisis. It is important to bear in mind the police system in BiH, as well as the competencies of numerous police and other agencies, which will particularly emphasize the police operations prescribed by the Law on Police and Internal Affairs of the Republic of Srpska, as well as the competence of the Ministry of the Interior in this plan in accordance with the constitutional and legal definition of the public security in BiH. From the institutional aspect, it is important to determine the factors that can significantly impede or hamper the implementation of the normative framework, and the action potential, in order to adequately and timely pre-empt it. Given that the Ministry of the Interior has already undertaken certain activities related to the current migration crisis, the content and results of an operational activity of the Ministry will be presented in order to assess the capacity and potential of the Ministry of the Interior to react to the current migration crisis.

Keywords: migrant crisis, illegal migration, MUP RS, police affairs.

3 *aaleksandarbl@yahoo.com*

4 *mr.vujanovic@gmail.com*

ИСЛАМИСТИЧКИ ТЕРОРИЗАМ НА БАЛКАНУ – КОРЕНИ, ТРЕНУТНО СТАЊЕ И БУДУЋЕ ПЕРСПЕКТИВЕ

Јелена Вукоичић⁵

Факултет политичких наука Универзитета у Београду

Апстракт: Исламистички тероризам представља један од највећих безбедносних изазова у савременом свету и вероватно највећи безбедносни изазов са којим се данас суочава Европа. Један од европских региона, највише угрожен овом изузетно опасном врстом политичког насиља, јесте Балканско полуострво, иначе добро познато по комплексној безбедносној ситуацији, као и конфликтним међуетничким и међуверским односима, који су га оптерећивали кроз историју. Ширење радикалне исламистичке идеологије и на њој утемељеног тероризма захватило је Балкан након распада СФРЈ и почетка рата у Босни и Херцеговини, и у међувремену је на Полуострву успостављена широко разграната и добро организована мрежа исламистичких екстремиста и терориста. Постоји више разлога због којих је Балкан посебно рањив на претње исламизма и тероризма, међу које спадају историјски и савремени анимозитети између муслимана и немуслимана, слабе институције, широко распрострањени криминал и корупција, мигрантска криза, итд. Када се узме у обзир чињеница да балканске државе не поседују довољно капацитета и ресурса да се успешно супротставе овом великом безбедносном изазову, јасно је да је будућност читавог региона врло неизвесна, и да ће вероватно зависити од одговора читаве Европе на исламистичку и терористичку претњу.

Кључне речи: исламизам, исламистички тероризам, безбедносна претња, Босна и Херцеговина, Балкан, Европа.

⁵ *jelenavukoicic1@gmail.com*

ISLAMIST TERRORISM IN THE BALKANS – THE ROOTS, PRESENT STATE AND FUTURE PERSPECTIVES

Jelena Vukočić⁶

Faculty of Political Sciences, University of Belgrade

Abstract: Islamist terrorism represents one of the greatest security challenges in the world today, and probably the biggest security challenge that the Europe is faced with. One of the European regions, most endangered with this extremely dangerous form of political violence is the Balkan Peninsula, well known for its complex security situation and conflicting interethnic and interreligious relations which have burdened it throughout the history. The expansion of the radical ideology of Islamism and Islamist terrorism have spread across the Balkans after the dissolution of the SFRY and the beginning of the Bosnian war, and in the meantime, widespread and well organized network of Islamist radicals and terrorists has been established across the Peninsula. There are a number of reasons because of which the Balkans are particularly vulnerable to Islamism and terrorism, including the historical and contemporary animosities between Muslims and non-Muslims in some Balkan regions, weak institutions, widespread crime and corruption, migrant crisis, etc. Considering the fact that Balkan states do not possess enough capacity and resources to effectively confront this huge security challenge, the future of this region is very uncertain and it will probably depend on the general European answer to the rising Islamist and terrorist threat.

Keywords: Islamism, Islamist terrorism, security threat, Bosnia and Herzegovina, Balkans, Europe.

⁶ jelenavukoicic1@gmail.com

БОРБА ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА И НАСИЛНОГ ЕКСТРЕМИЗМА НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ: ПЕРСПЕКТИВА СЈЕДИЊЕНИХ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА

Иван Димитријевић¹

Факултет безбедности Универзитета у Београду

Апстракт: Америчко Министарство спољних послова (Стејт департмент) преко двадесет година објављује годишње извештаје о тероризму по државама (*Country Reports on Terrorism*), у којима су представљени пресеци стања у скоро 90 држава света у погледу постојања правних и институционалних механизма борбе против тероризма и насилног екстремизма, као и механизма билатералне и мултилатералне сарадње држава у борби против ових безбедносних ризика и претњи, с посебним фокусом на различитим модалитетима сарадње ових држава са САД у борби против глобалног тероризма. Имајући у виду да су државе Западног Балкана од посебног интереса за спољну политику САД на европском континенту већ четврт века, као и да готово све државе тог простора деле конфликтно наслеђе и посвећеност политичким и безбедносним интеграцијама на регионалним и глобалном нивоу, што указује на то да оне деле и заједничку безбедносну динамику, њихов напредак у погледу борбе против тероризма и насилног екстремизма може се посматрати на нивоу целог региона Западног Балкана. Узимајући у обзир да извештаји Стејт департмента имају стандардизовану структуру и да је за 22 године њиховог објављивања било занемарљивих одступања у начину прегледа борбе против тероризма у појединачним државама и њихове међусобне сарадње, у раду ће бити приказани резултати анализе садржаја за шест држава и територија Западног Балкана које се последње две деценије суочавају са различитим ризицима и претњама од тероризма, као и насилним екстремизмом: Албанију, Босну и Херцеговину, Хрватску, Македонију, Косово² и Србију. Резултати анализе садржаја биће тумачени у односу на спољнополитичке приоритете САД према државама Западног Балкана, у односу на јавно прокламовану оријентацију ка евроатлантским интеграцијама већине држава овог простора, као и у односу на билатералну сарадњу појединачних држава са Сједињеним Државама у области борбе против тероризма и насилног екстремизма.

Кључне речи: тероризам, насилни екстремизам, Западни Балкан, извештаји о тероризму, Стејт департмент.

¹ ivan.dimitrijevic@fb.bg.ac.rs

² Овај назив не прејудуцира статус Косова и Метохије и у складу је са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација и Мишљењем Међународног суда правде о Косовској декларацији о независности.

COUNTERTERRORISM AND COUNTERING VIOLENT EXTREMISM IN THE WESTERN BALKANS: THE U.S. PERSPECTIVE

Ivan Dimitrijević³

Faculty of Security Studies, University of Belgrade

Abstract: For over twenty years, the United States Department of State has been publishing yearly reports on counterterrorism activities of individual states, called Country Reports on Terrorism, which contains an overview of almost 90 states of the world on the existence of legal and institutional mechanisms for counterterrorism and countering violent extremism, as well as on mechanisms of bilateral and multilateral cooperation in fight against these security risks and threats, with special focus on different modes of cooperation of these countries with United States in global war on terrorism. Keeping in mind that the Western Balkans countries are of special interest for United States' foreign policy in Europe for almost quarter century, and that almost all of the region's countries share conflict heritage and dedication for political and security integrations on regional and global level, which implies shared security dynamics, their progress in countering terrorism and violent extremism could be perceived on the Western Balkans level. Taking into account the fact that State Department reports have a standardized structure and that for 22 years of publishing there have been no significant variations in the methods for overview of counterterrorism in individual countries and their mutual cooperation, the paper will present the results of content analysis for six countries and territories of the Western Balkans, which have been faced for the last two decades with different risks and threats of terrorism, as well as with violent extremism: Albania, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Macedonia, Kosovo⁴, and Serbia. The results of the analysis will be interpreted with regard to foreign policy priorities of the United States towards the Western Balkans countries, to publicly proclaimed orientations of individual countries towards the Euro-Atlantic integrations of the majority of the region's countries, as well as to bilateral cooperation of individual countries with the United States in the area of counterterrorism and countering violent extremism.

Keywords: terrorism, violent extremism, Western Balkans, Country Reports on Terrorism, State Department.

³ *ivan.dimitrijevic@fb.bg.ac.rs*

⁴ This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSC 1244 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

СУПРОТСТАВЉАЊЕ ТЕРОРИЗМУ НА НИВОУ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Петар Ђукић¹

Факултет безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци

Апстракт: Локалне заједнице заузимају важно мјесто у савременим концептима безбједности. Мада је то чест случај у безбједносном дискурсу, не бисмо требали занемаривати значај који имају локалне полицијске организације и други субјекти на нивоу локалне заједнице у борби против тероризма као глобалног безбједносног проблема. Циљ рада је идентификација неких битних аспеката супротстављања тероризму на нивоу локалне заједнице, у корелацији са радом полиције на безбједносном сектору (класичан полицијски рад) и концептом рада полиције у заједници који се примјењује у развијеним западним земљама. Посебан акценат ће бити стављен на неке проблеме који се тичу Босне и Херцеговине, државе специфичног уставног уређења и полицијског система, с једне стране, као и државе која је озбиљно суочена с проблемима исламског радикализма и тероризма и која је оцијењена као европски извор екстремизма, с друге стране.

Кључне ријечи: локална заједница, безбједност, тероризам, безбједносни сектор, рад полиције у заједници.

¹ *petar.djukic96@yahoo.com*

COMBATING TERRORISM ON LOCAL COMMUNITY LEVEL

Petar Djukic²

Faculty of Security Science, University of Banja Luka

Abstract: Local communities take important place in contemporary concepts of security. Even though it's common in security discourse, we should not neglect the importance that local police and other subjects have on local community level in a fight against terrorism as a worldwide security problem. The goal of this paper is the identification of some important aspects of opposing terrorism on local community level, in correlation with police work in security sector (classical police work) and police work concept in community that is applied in the developed western countries. Special emphasis will be put on some problems which concern Bosnia and Herzegovina, countries of specific constitutional arrangement and police system on the one side, and a country that is seriously confronted with the problems of Islamic radicalism and terrorism and that is marked as the European source of extremism on the other side.

Keywords: local community, security, terrorism, security sector, police work in community.

² *petar.djukic96@yahoo.com*

ПРИЈЕДЛОГ МЕТОДЕ ПРОЦЈЕНЕ МАСЕ ЕКСПЛОЗИВА ПРИЛИКОМ ФОРЕНЗИЧКЕ АНАЛИЗЕ ЕКСПЛОЗИЈЕ

Саша Мићин³

Екватор д.о.о., Бања Лука

Апстракт: Дефинисање мјеста експлозије и одређивање врсте и количине експлозивне материје представљају веома значајне елементе у току форензичке анализе експлозије. На основу испољених ефеката експлозије у виду оштећења и рушења различитих објеката који се налазе унутар зоне дејства ударног таласа могуће је извршити процјену мјеста експлозије и количине експлозивне материје. Најчешћи извори информација оваквог типа су ломљење стаклених површина и оштећење објеката израђених од чврстих материјала. У овом раду је приказан једноставан математички модел прорачуна количине експлозива који се заснива на ефекту ломљена стаклених површина на различитим удаљеностима од центра експлозије. Кориштени су Кингери-Булмашев (Kingery-Vulmash) и Свиздаков (Swisdak) израз, који дефинишу зависност параметара ударног таласа (максимум иницијалног рушећег натпритиска, максимум рефлектујућег рушећег натпритиска, импулс иницијалног рушећег таласа, импулс рефлектујућег рушећег таласа, брзину и вријеме кретања ударног таласа, вријеме трајања позитивне фазе притиска) од удаљености од центра површинске експлозије за експлозивну материју ГНТ.

Кључне ријечи: експлозија, форензичка анализа.

³ smicin@teol.net

PROPOSAL FOR METHODS OF ESTIMATES OF MASS OF EXPLOSIVES IN A FORENSIC ANALYSIS EXPLOSION

Saša Mićin⁴

Ekvator LLC., Banja Luka

Abstract: Defining the site of the explosion, the determination of the type and quantity of the explosive substance are very important elements in the course of the explosion of forensic analysis. On the basis of expressed explosion effects in the form of damage and demolition of various buildings that are located within the zone under shock waves it is possible to estimate the amount of explosions and explosive materials. The most common sources of information of this type are breaking the glass surface and damage to buildings made of solid materials. This paper presents a simple mathematical model for calculating the quantity of explosives which is based on the effect of broken glass surfaces at different distances from the center of the explosion. The Kingery-Bulmash's and Swisdak's expressions were used and they define dependence of the parameters of the shock wave (the maximum initial blast overpressure, the maximum of the reflective blast overpressure, the impulse of the initial blast overpressure, the impulse of the reflective blast overpressure, the velocity and arrival time of the shock wave, the duration of the positive phase pressure) of distance from the surface explosion of an explosive substance TNT.

Keywords: explosion, forensic analysis.

⁴ smicin@teol.net

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

351.746.2: 341.2(048)(082)

351.86(048)(082)

343.98(048)(082)

РЕГИОНАЛНА конференција “Регионална сарадња у сузбијању прекограничног криминала, Савремени изазови тероризма и мигрантске кризе” (2018 ; Бјељина)

Зборник сажетака [Електронски извор] / Регионална конференција “Регионална сарадња у сузбијању прекограничног криминала, Савремени изазови тероризма и мигрантске кризе” , Бијељина, Република Српска, 22-24. мај 2018. године ; [уредник Биљана Симеуновић-Патић]. - Београд : Криминалистичко-полицијска академија, 2018 (Београд : Штампариија Криминалистичко-полицијске академије). - 1 електронски оптички диск CD-ROM : текст ; 12 cm

Системски захтеви: Нису наведени.

Dostupno i na:

<http://www.kpa.edu.rs/cms/biblioteka/nova-izdanja/3692-rkonferencija-bijeljina-rs-maj-2018>. - На спор. насл. стр.: The Book of Abstracts. - Тираж 20

ISBN 978-86-7020-396-9

1. Криминалистичко-полицијска академија (Београд)

а) Полиција - Погранична сарадња - Апстракти б) Безбедност сектор -

Апстракти с) Криминалитет - Сузбијање - Апстракти

COBISS.SR-ID 263968780